

Lagere en kleuterschool - Busevacuatie

Deze les is vooral bedoeld voor de leerlingen van 2de en 3de graad. Bij de doelgroepen kleuters en 1ste graad is het belangrijk om volgens een vast patroon het busverlaten aan te leren. Als begeleider neem je best naast het gangpad aan de chauffeurszijde plaats. Zo heb je een goed overzicht op wat in de bus gebeurt, maar kan je ook snel kleuters begeleiden tijdens het afstappen.

Eindtermen verkeer lagere school

6.14 "De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers (= attitude)."

Doelstelling:

Niet alleen een brand, maar ook een lekke band of een andere noodstop vereisen in sommige gevallen een snelle evacuatie.

Een bus moet binnen 30 seconden ontruimd worden.

Vaardigheden:

Op een veilige, gecontroleerde manier de bus verlaten

Materialen:

stoelen, chronometer, boekentassen, zwemzakken, fluitje, bus

A. Lesopbouw in een polyvalente ruimte

In de sporthal maak je een fictieve bus. Zet stoelen per twee achter elkaar zoals in een echte bus. Maak de ruimte tussen de stoelen niet te breed.

Evacuatieoefening 1

- Laat de leerlingen plaatsnemen in de fictieve bus met hun boekentas, zwemgerief en jassen.
- Maak geen afspraken over hoe ze de bus moeten verlaten.
- Met een fluitsignaal start de evacuatie van de bus.
- Neem de tijd op!

Evalueer samen met de leerlingen

- Hoe verliep de evacuatie?
- Hebben ze tassen – zakken meegenomen?
- Hebben ze elkaar gehinderd bij het verlaten van de bus?
- Wat verliep niet/wel vlot?
  - Struikelen over de tassen?
  - Schoenveters los?
  - Gedrum onder de leerlingen?
  - Waar wachten de leerlingen eenmaal uit de bus?
- Hoeveel tijd was er nodig?

Evacuatieoefening 2

- Geef de opdracht mee om jas en boekentas onder hun stoel te plaatsen en gangpad vrij te houden.
- Herhaal evacuatieoefening 1

Evalueer samen met de leerlingen

- Wat was anders?
- Waarom verliep de evacuatie vlotter?
- Hinderden de kinderen elkaar meer/minder?
- Hoeveel tijd was er nodig?

Evacuatieoefening 3: in slow motion

- Geef de opdracht de fictieve bus te verlaten volgens het ritssysteem:
  - Leerlingen die naast het gangpad zitten, voegen als eerste afwisselend links en rechts in, zonder te duwen of te drummen.
  - Ondertussen verplaatsen de leerlingen aan de raamzijde zich naar het zitje aan het gangpad en ritsen van achter naar voor.
  - De leerling die rechts aan het raam zit, zal als laatste de bus verlaten omdat zij bij brand het langst zuurstof heeft.

Bij kleuters en kinderen van de eerste graad is het belangrijk:

- bij elke busuitstap de evacuatieprocedure te gebruiken = automatisme
- bij korte trips alles aan te houden (jas en zwemzakje/rugzakje)
- bij lange trips alles in bagagerek of onder stoelen te leggen

Gebruik voor kleuters en kinderen van de eerste graad gekleurde armbandjes!

- Groen is een **gangkindje** – oranje is een **raamkindje**.
- Met deze kinderen kun je afspreken dat eerst de groene bandjes de bus verlaten en daarna de oranje bandjes.
- Het kindje dat als eerste de bus moet verlaten, krijgt bijvoorbeeld een groen petje op, het laatste kindje een oranje petje.
- Belangrijk voor deze groep is de oefening rustig uit te voeren zonder veel aandacht voor tijd, maar met een goed geordende structuur.

© OLVE- Edegem

C. Belangrijke weetjes

Bus met twee uitgangen

- Kinderen die op de zetels voor de tweede uitgang zitten, verlaten de bus door middel van het ritssysteem langs de deur vooraan.
- Kinderen die in het laatste deel van de bus zitten, nemen de uitgang in het midden.

Bij een gekantelde bus

- Evacueren gebeurt via het dakraam.

Indien de deur geblokkeerd is

- Raam breken door met de noodhamer in de hoeken te slaan.

B. Lesopbouw in praktijk – bus met één uitgang

Vooraleer je op uitstap gaat met een echte bus is het goed om te weten:

- Waar is de nooduitgang?
- Hoe kan ik de deur openen met de noodknop?
- Waar zijn de noodhamers (om eventueel ruiten in te slaan)?
- Op welke plaats moet ik op het glas slaan?

Evacuatieoefening 1

- Alle vaardigheden geleerd in de fictieve bus pas je toe in slow motion in een echte bus.
- Geef de leerlingen de raad *niet* uit de bus te *springen*.
- Eénmaal uit de bus gaat één leerling naar links en de andere naar rechts ver genoeg van de bus staan.

Evacuatieoefening 2

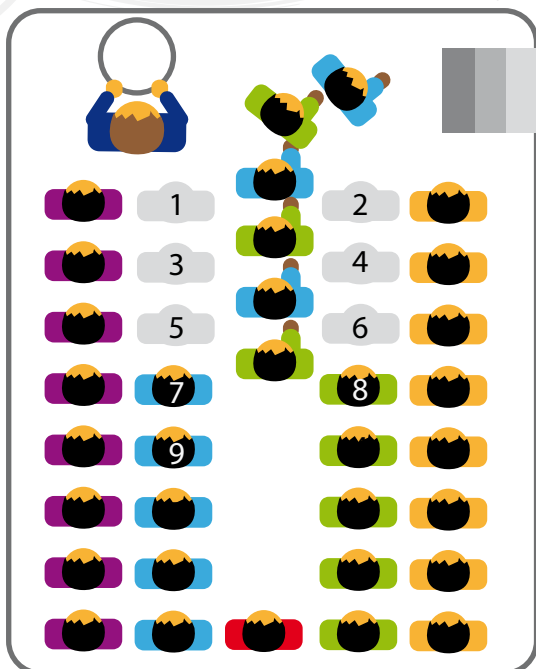
- Herhaal oefening 1, maar nu met tijdsopname.

8 geboden voor het veilig op- en afstappen

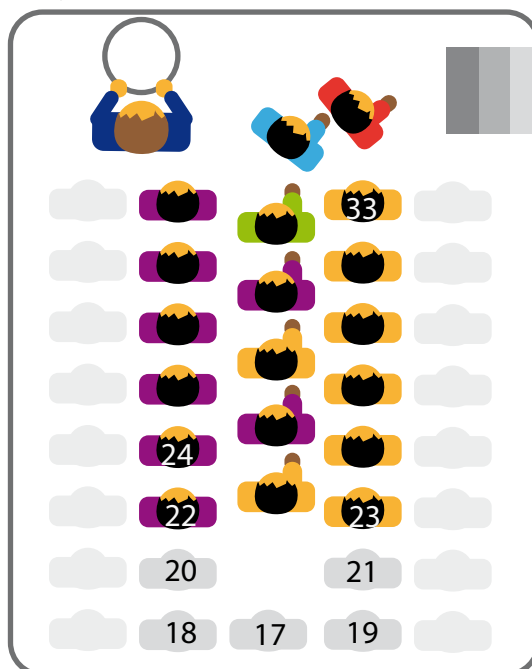
1. Jassen, boekentassen of zwemzakken in het bagagerek of onder de zetel, gangpad volledig vrij.
2. Moeilijk te been = vooraan naast het gangpad plaatsnemen.
3. Tassen en jassen blijven tijdens de evacuatie op de bus.
4. Leerlingen vooraan aan de gangzijde verlaten via ritssysteem eerst de bus.
5. Leerlingen voegen afwisselend links en recht in zonder te duwen of te drummen.
6. Wie aan de raamzijde zit, schuift een zijte op naar de gang toe.
7. Bij het verlaten van de bus stappen de leerlingen afwisselend naar links en rechts.
8. Blijf op afstand staan van de bus.

Busevacuatie

stap 1

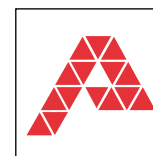

stap 2

Meer info: [Els Vanhoutte](mailto:Els.Vanhoutte@admin.provant.be) | consulent educatie | dienst Mobiliteit | T 03 240 56 86 | els.vanhoutte@admin.provant.be

www.10op10.be

PROVINCIE
ANTWERPEN